

2023-10-09

li.remissvar@regeringskansliet.se
li.transport.remissvar@regeringskansliet.se

Ert dnr: LI2023/ 02966
Handläggare: Annarella Löfblad

Svensk Kollektivtrafiks remissvar rörande Europaparlamentets och rådets förordning om redovisning av transporttjänsters utsläpp av växthusgaser, COM(2023)441

Svensk Kollektivtrafik är bransch- och intresseorganisation för de regionala kollektivtrafikmyndigheterna och länstrafikbolagen i Sverige. Ett normalår görs mer än 1,7 miljarder resor i våra medlemmars trafik, vilket motsvarar 99 % av landets busstrafik och 90 % av landets persontågstrafik. Kollektivtrafiken leder i dag arbetet mot ett fossilfritt transportsystem. Den upphandlade busstrafiken drivs i dag till 93 procent av förnybara drivmedel eller el. Spårvagns- och tunnelbanetrafiken drivs helt med el och tågtrafiken drivs nästan helt med el. Våra medlemmar ansvarar också helt eller delvis för färdtjänst, riksfärdtjänst, sjukresor och skolskjuts.

Sammanfattning av förslaget

Europeiska kommissionen föreslår en EU-gemensam metod och redovisning för transporttjänsters växthusgasutsläpp.

Förslaget omfattar:

- Gemensam metod – inrättandet av en gemensam **referensmetod** som säkerställer att beräkningen av växthusgasutsläpp från transporttjänster utförs på ett standardiserat sätt i hela transportsektorn. Standarden **SS-EN ISO 14083:2023**, föreslås gälla. **Well to wheel**-perspektivet ska användas.
- Indata och källor – tillhandahålla en harmoniserad strategi för indata genom att skapa incitament för att använda primärdata, tillåta modellerade data, öka tillförlitligheten, tillgängligheten och lämpligheten för standardvärden och begränsa skillnaderna mellan nationella, regionala och sektorspecifika dataset. Europeiska miljöbyrån föreslås ansvara för **databaser för standardvärden och utsläppsfaktorer** samt tekniska kvalitetskontroller för tredje parts databaser.

- Tillämplighet – Fastställande av rätt politiskt instrument (från obligatoriskt till frivilligt) för att effektivt tillämpa initiativet på unionsmarknaden. **Förordningen föreslås tillämpas på de enheter som själva beslutar, eller som är bundna av andra relevanta lagstiftnings- och icke-lagstiftningsystem, att beräkna och lämna ut information om växthusgasutsläpp från gods- eller persontransporttjänster som börjar eller slutar på unionens territorium.** Förslaget är dock tydligt med att de vill se en generell användning över hela transportsektorn
- Utdata om växthusgasutsläpp och öppenhet – fastställande av **lämpliga mått för att generera och dela data** om växthusgasutsläpp och inrättande av gemensamma regler för kommunikation och öppenhet om utsläppsredovisningsresultat.
- Genomförandestöd – se till att detta initiativ genomförs på ett harmoniserat sätt i olika transportsegment. Kommissionen ska ta fram riktlinjer kring tolkning och tillämpning.
- Överensstämmelse – säkerställande av ett gemensamt, proportionerligt och tillförlitligt verifieringssystem för data om växthusgasutsläpp från transporttjänster och för de underliggande beräkningsprocesserna. **Stora företag ska verifiera efterlevnaden av reglerna i förordningen, för små och medelstora företag är detta frivilligt.**
- Kompletterande åtgärder – utveckling och användning av beräkningsverktyg. **Externa beräkningsverktyg ska certifieras för att få användas.**

Svensk Kollektivtrafiks yttrande

Svensk Kollektivtrafik ställer sig positiv till gemensam metodik för beräkning av växthusgasutsläpp. Att well to wheel¹ är utgångspunkten tycker vi är mycket bra då detta mer sanningsenligt speglar olika tjänsters utsläpp än tank to wheel². Well to wheel-perspektivet borde vara gällande i samtliga EU-regelverk som berör utsläpp och transporter. Fordonskrav regleras genom tank to wheel, medan detta förslag ser till en större helhet på transporter, vilket är helt korrekt. Det är viktigt att metodiken i mesta möjliga mån är den samma samt att samma standardvärden och utsläppsfaktorer används. Vi hoppas att den föreslagna metodiken kan underlätta detta framöver. Vi ser även positivt på gemensamma databaser med standardvärden och utsläppsfaktorer. Vi tror att detta både underlättar beräkningar och förbättrar jämförbarheten.

¹ Bränslets livscykelutsläpp från utvinning till förbränning i motor

² Bränslets utsläpp från förbränningen i motorn, utsläpp från avgasrör

SVENSK KOLLEKTIVTRAFIK

Det är ytterst viktigt att denna metod och krav på användning är synkroniserade med övriga EU-rapporteringskrav som t.ex. CSRD/GHG³ för att undvika dubbelarbete och att data inte kan jämföras. Beräkning och rapportering kan både vara administrativt tungt och kostnadsdrivande så samordning är att föredra. Inom kollektivtrafiken i Sverige finns en ambition att ha samma beräkningssätt över hela landet oavsett liten eller stor regional kollektivtrafikmyndighet (RKM). Utsläpp har beräknats med gemensam metodik under många år. Det betyder också att den med högst krav på rapportering sätter ribban för alla. Dock har de olika RKM:erna olika förutsättningar och en gemensam metod och förutgivna värden är en förutsättning att detta ska fungera. En gemensam EU-metod kommer således ganska sannolikt att implementeras i den upphandlade kollektivtrafiken. I dagsläget omfattas endast vissa RKM:er av kommande CSRD-krav och vi förbereder oss nu för hur detta ska fungera och att det kan bli stora förändringar i beräkning, rapportering och resultat. För att undvika ytterligare stora förändringar är det viktigt att denna metod, som förslaget även tar upp, inte skapar ytterligare dubbla krav. Detta behöver säkerställas.

De kostnadsuppskattningar som presenteras i förslaget är inte tydliga och det är svårt att bedöma hur korrekt de återspeglar verkligheten. Om tanken är att användningen ska få stort genomslag hos både stora och små aktörer är det viktigt att metoden är lättbegriplig, lättanvänd, kostnadsmässigt acceptabelt och rimligt tidsbetungande. Användandet av en standard har både för- och nackdelar i det avseendet. Åtkomst till databaser och annat material som produceras genom EU-organisationer behöver vara lättåtkomligt och pedagogiskt för användaren.

SVENSK KOLLEKTIVTRAFIK

Johan Wadman
VD

³ CSRD, Corporate Sustainability Reporting Directive. Direktiv som ställer krav på att och hur företag ska hållbarhetsredovisa.

GHG, Greenhouse Gas Protocol, standard för rapportering av växthusgasutsläpp, ska användas inom CSRD